

SIKKERHETS DATBLAD

**Blåtind Frostvæske 774 C
Konsentrert Grønn**

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	10.02.2009
Revisjonsdato	27.09.2019

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Blåtind Frostvæske 774 C Konsentrert Grønn
Synonymer	Frostvæske G48, Antifreeze G48
Artikkelnr.	Gr R0635, FA433

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde	Kjølevæske
--------------------------	------------

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Produsent**

Firmanavn	Wilhelmsen Chemicals AS.
Postadresse	POSTBOKS 15
Postnr.	3141
Poststed	KJØPMANNSKJÆR
Land	NORGE
E-post	Kjersti.llebrekke@wilhelmsen.com

Produsent

Firmanavn	Wilhelmsen Chemicals AS
Besøksadresse	Kirkeveien 578
Postadresse	P O Box 15
Postnr.	3143
Poststed	KJØPMANNSKJÆR
Land	Norway

Telefon	+47 33351500
E-post	chemicals@wilhelmsen.com
Hjemmeside	www.wilhelmsenchemicals.no
Kontaktperson	Kjærsti Ilebrekke – kjersti.ilebrekke@wilhelmsen.com

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22591300 Beskrivelse: Giftinformasjonssentralen – 24 timer – Tlf. Telefon: Tel.: 33 35 15 00 Beskrivelse: Wilhelmsen Chemicals AS
------------	---

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Acute Tox. 4; H302 STOT RE 2; H373
--	---

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)



Sammensetning på merkeetiketten	1,2-Etandiol 60 -100 %, Dinatriumtetraboratpentahydrat 0,1 < 3 %, Natriumbenzoat 1 – 5 %
Varselord	Advarsel
Faresetninger	H302 Farlig ved svelging. H373 Kan forårsake organskader Nyre ved langvarig eller gjentatt eksponering
Sikkerhetssetninger	P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. P260 Ikke innånd støv / røyk / gass / tåke / damp / aerosoler. P264 Vask huden grundig etter bruk. P270 Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. P301+P310 VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSENTER eller lege. P501 Innhold / beholder leveres til godkjent fyllplass
Annen merkeinformasjon (CLP)	I henhold til ANNEX VI av CLP regelverket har komponenten Natriumtetraborat-penta Hydrat med CAS nr 12179-04-3 en spesifikk konsentrasjons grense på 6.5%wt . Fordi konsentrasjonen i ferdigproduktet er lavere enn 6.5%wt trenger ikke H360Df anvendes.

2.3. Andre farer

Andre farer	Ingen kjente farer.
-------------	---------------------

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
1,2-Etandiol	CAS-nr.: 107-21-1 EC-nr.: 203-473-3 Indeksnr.: 603-027-00-1 REACH reg. nr.: 01-2119456816-28-xxxx	Acute Tox. 4; H302; STOT RE 2; H373;	60 -100 %	
Dinatriumtetraboratpentahydrat	CAS-nr.: 12179-04-3 Indeksnr.: 005-011-02-9	Repr. 1B; H360FD;	0,1 < 3 %	
Natriumbenzoat	CAS-nr.: 532-32-1 EC-nr.: 208-534-8 REACH reg. nr.: 01-2119460683-3	Eye Irrit. 2; H319	1 – 5 %	
Bemerkning, komponent	1,2etandiol; klassifisering Acute Tox 4, H302 – Stot RE2, H373			
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for setninger i fulltekst.			

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Frisk luft, varme og ro, fortrinnsvis i behagelig, halvsittende stilling. Straks til sykehus. Svelging,
Innånding	Flytt straks den eksponerte til frisk luft. I lette tilfeller av illebefinnende: Hold pasienten under oppsyn og kontakt eventuelt lege. I alvorligere tilfeller: Bevisstløse legges i stabilt sideleie og holdes varme. Lege tilkalles.
Hudkontakt	Vask huden med såpe og vann. Ta av gjennomfuktede klær.
Øyekontakt	Skyll straks øyet med mye vann mens øyelokket løftes. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Svelging	Skyll munnen grundig med vann. Ikke-bevisstløse bør drikke rikelige mengder melk eller vann og selv fremkalle brekning (eventuelt med finger i halsen). Skaff øyeblikkelig legehjelp eller transport til sykehus. Gi vann og fremkall brekning hos våken person. Gi oppslemming av 50-100 gr. medisinsk kull i et glass vann, gjentas etter eventuell brekning. Deretter etanol ca. 40%, 30-50 ml (brennevin). Skaff øyeblikkelig legehjelp eller bring pasienten til syke- hus.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Informasjon til helsepersonell	Sørg for ro, varme og frisk luft.
--------------------------------	-----------------------------------

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Ingen spesifikke førstehjelpsforanstaltninger notert, se pkt 4.1
-------------------	--

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Vann, Pulver, skum eller CO2,
------------------------	-------------------------------

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer

Ved brann kan det dannes giftige gasser. Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO₂).

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr

Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, anbefales å bruke åndedrettsvern .

Brannsløkkingsmetoder

Bruk vann for å kjøle beholdere og spre damper.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell

Røyking og bruk av åpen ild og andre antennelseskilder er forbudt. Bruk verneklær som beskrevet i punkt 8 i dette sikkerhetsdatabladet.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Ikke forurens vannkilde eller kloakk.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring

Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Forhindre utslipp av større mengder til avløp.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering

Ventiler godt. Unngå innånding av damper. Bruk godkjent åndedrettsvern dersom luftforurensningen er over akseptabelt nivå. Unngå søl og kontakt med huden og øynene.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring

Oppbevares i godt lukket originalemballasje på et tørt, svalt og godt ventilert sted.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder

Identifiserte bruksområder for dette produktet er beskrevet i punkt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
1,2-Etandiol	CAS-nr.: 107-21-1	Grenseverdi, type: AN 8 timers grenseverdi: 10 8 timers grenseverdi: mg/ m ³	

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt



Øye- / ansiktsvern

Øyevern

Ved fare for sprut, bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm.

Håndvern

Håndvern

Bruk vernehansker av: Polyvinylklorid (PVC). Nitrilgummi. Naturgummi eller plast. Hanske må velges i samarbeid med hanskeleverandøren, som kan opplyse om hanskematerialets gjennomtrengningstid.

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern

Bruk hensiktsmessige verneklær for å beskytte mot mulig hudkontakt.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern

Ingen spesielle anbefalinger er gitt, men bruk av åndedrettsvern kan være nødvendig under uvanlige forhold med sterk luftforurensning. Gassfilter A (organiske stoffer, brunt).

Hygiene / miljø

Spesifikke hygienetiltak

Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett. Vask straks hud som er blitt våt eller tilsølt. Skift arbeidsklær daglig hvis det er mulighet for at de er tilsølt.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Flytende. Væske.
Farge	Blågrønn.
Lukt	Søtlig.
pH	Status: I løsning Verdi: 8 Test referanse: 50% i vann
Frysepunkt	Verdi: -18 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: > 163 °C Kommentarer: Trykk: 760mmHg
Tetthet	Verdi: 1,125 g/cm ³ Temperatur: 20 °C
Viskositet	Verdi: 20 – 30 cst Temperatur: 20 °C

9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Kan reagere med sterke syrer eller sterke oksidasjonsmidler.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Ingen fare for farlig polymerisering.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Unngå kontakt med syrer og oksiderende stoffer.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Unngå alkalier, sterke syrer og varme.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Aldehyder (høy temperatur), ketoner (høy temperatur).

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Komponent 1,2-Etandiol

Akutt giftighet **Type toksisitet:** Akutt
Testet effekt: LD50
Eksponeeringsvei: Dermal
Verdi: > 3500 mg/kg
Forsøksdyreart: mus, han og hun

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding Ikke aktuelt ved normale romtemperaturer. Ved oppvarming kan det dannes helseskadelige damper.

Hudkontakt Kan opptas gjennom skadet hud og forårsake forgiftninger.

Øyekontakt Irriterende.

Svelging Kan forårsake beruselse, hodepine, svimmelhet, magesmerter, kramper og i alvorlige tilfeller bevisstløshet, akutt nyresvikt, åndedretts- og hjertestans. Dødelig dose for en voksen person: ca. 50 – 100 ml (etylenglykol).

STOT – gjentatt eksponering Forårsaker organskader nyre ved langvarig eller gjentatt eksponering .

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent	1,2-Etandiol
Akvatisk toksisitet, fisk	Toksisitet typen: Akutt Verdi: 72860 mg/l Eksponeeringstid: 96 time(r) Art: Pimephales promelas Eksponeeringstid: 48 time(r)
Komponent	1,2-Etandiol
Akvatisk toksisitet, alge	Toksisitet typen: Akutt Verdi: 6500 -13000 mg/l Eksponeeringstid: 72 time(r) Test referanse: Selenastrum capricornutum
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Verdi: > 100 mg/l Testvarighet: 48h Test referanse: 1,2 -etandiol
Komponent	1,2-Etandiol
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Toksisitet typen: Akutt Verdi: > 100 mg/l Eksponeeringstid: 48 time(r) Art: Daphnia magna

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Komponent	1,2-Etandiol
Biologisk nedbrytbarhet	Verdi: 90 -100 % Metode: OECD TG 301 A

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Bioakkumulasjon: Forventes ikke å være bioakkumulerende.
Komponent	1,2-Etandiol
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Verdi: -1,36 Kommentarer: log Pow

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Ikke ansett som mobil.
-----------	------------------------

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Klassifiseres ikke som PBT / vPvB i henhold til någjeldende EU-kriterier.
------------------------	---

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Ikke kjent.
---	-------------

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Samles opp i merkede beholdere og leveres til godkjent deponeringssted. Få bekreftet rutiner for avfallsdeponering med kommuneingeniør/miljøsjef/Miljødirektoratet og lokale forskrifter.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 160114 frostvæske som inneholder farlige stoffer Klassifisert som farlig avfall: Ja

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

Kommentarer	Ikke relevant.
-------------	----------------

14.2. FN-forsendelsesnavn

14.3. Transportfareklasse(r)

14.4. Emballasjegruppe

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Maritim transport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Andre relevante opplysninger

Fareseddel ADR/RID/ADN	Ikke relevant.
Faretikett IMDG	Ikke relevant.
Etiketter ICAO/IATA	Ikke relevant.
Andre relevante opplysninger	Produktet er ikke underlagt internasjonale forskrifter om transport av farlig gods (IMDG, IATA, ADR/RID).

ADR/RID Annen informasjon

ADR Annen informasjon	Ikke relevant.
-----------------------	----------------

ADN Annen informasjon

Annen informasjon	Ikke relevant.
-------------------	----------------

IMDG Annen informasjon

IMDG Annen informasjon	Ikke relevant.
------------------------	----------------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	FOR 2011-12-06 nr 1358: Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske
--------------------------------	--

og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier), med endringer. Regulation 1272/2008/EEC. Classification, labelling and packing of dangerous substances and preparations. Databladet dekker de krav som er satt i Directive (EU) 2015/830. Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften), FOR-2015-05-19-541.

Deklarasjonsnr. 319049

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på opplysninger som var i vår besittelse på det tidspunkt sikkerhetsdatabladet ble utarbeidet, og er gitt under forutsetning av at produktet anvendes under de forhold som er angitt, og i samsvar med den anvendelsesmåte som er spesifisert på emballasjen eller i relevant teknisk litteratur. Ethver annen bruk av produktet, eventuelt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser, skjer på brukerens eget ansvar.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H302 Farlig ved svelging. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H360FD Kan skade forplantningsevnen. Kan gi fosterskader. H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Material Safety Data Sheet. Misc. manufacturers.
Versjon	14
Utarbeidet av	Kjærsti Ilebrekke - Wilhelmsen Chemicals AS
NOBB-nr.	55312997